

ring, men hidtil har der ikke været nogen sikring af, at alle dagtilbud arbejder med læring på en systematisk, synlig og kvalificeret måde.

Det fremgår af regeringens supplerende regeringsgrundlag »Vækst, Velfærd - Fornylse II« august 2003, at regeringen ønsker at sikre, at alle dagtilbud arbejder med læring ved at gøre det obligatorisk med pædagogiske læreplaner i dagtilbud. I det enkelte dagtilbud skal der udarbejdes læreplaner som fastlægger mål og mulige aktivitetsforløb, så børn lærer grundlæggende kompetencer såsom evnen til at udtrykke sig og sociale kompetencer.

Det er vigtigt, at det på denne måde sikres, at alle kommuner og dagtilbud kommer til at arbejde med læring. Alle familier skal kunne være sikre på, at der er fokus på læring i det dagtilbud, de vælger. Kvalificeret og bevidst læring skal ikke kun finde sted i dagtilbud, hvor der er ildsjæle ansat.

Derfor skal der indføres pædagogiske læreplaner i alle dagtilbud.

Lovforslagets indhold og principperne for bekendtgørelsen

Der er i dag krav om, at alle dagtilbud skal leve op til formålsbestemmelsen efter servicelovens § 8. I formålsbestemmelsen beskrives det bl.a., at dagtilbuddene sammen med forældrene skal give børn omsorg, rum til at lege og lære samt mulighed for medbestemmelse. Formålsbestemmelsen § 8 er stadig gældende og er fortsat rammen for hele dagtilbuddets virksomhed. § 8 a med bestemmelser om pædagogiske læreplaner er således et supplement til den overordnede formålsbestemmelse for dagtilbud.

Som evalueringen af formålsbestemmelsen viste, er der stor forskel på, hvordan de enkelte kommuner og dagtilbud arbejder med bestemmelsen. For at sikre, at alle kommuner og dagtilbud arbejder mere systematisk og bevidst med kvaliteten i dagtilbud, herunder især læring, foreslås det, at alle dagtilbud efter §§ 9-11 skal udarbejde pædagogiske læreplaner på baggrund af overordnede fastlagte mål og temaer. Temaerne og de overordnede mål vil blive udmøntet i en bekendtgørelse, der udarbejdes med hjemmel i loven og under hensyn til principperne i FN-konventionen om Barnets Rettigheder. Der vil ikke være bestemmelser om metoder, men om fælles indholdstemaer og overordnede mål for læring. Det er det enkelte dagtilbud, der ud fra temaerne og de overordnede mål udarbejder den pædagogiske læreplan, der matcher netop dets børne- og forældregruppe, fysiske muligheder og geografiske tilhørsforhold.

At lære forbindes ofte med noget, der foregår i skolen, men den læring, der er tale om i dette lovforslag,

er ikke det samme som katederundervisning. Man lærer ikke kun i skolen, men også i hjemmet, i børnehaven, på gåturen og på arbejdspladsen. Læring handler om dannelse, udvikling og forandring. Det er en proces, hvor personen omformer og udvikler sin viden, sin forståelse og sine færdigheder. Det gælder, uanset om man er barn eller voksen. Som det er beskrevet i SØLV-guiden, der er den første læringspublikation fra KiD-projektet, vedrører læring forskellige forhold i et menneskes liv: Dannelse af identitet (at blive sig selv i verdenen, have relationer til andre), forståelse og refleksion (at kunne begribe, se sammenhænge og at skelne) samt handling (at agere, at kunne).

Tankegangen bag lovforslaget er, at barnet er medskabere af sin læring, som det pædagogiske personale støtter, guider og udfordrer, hvad enten der er tale om planlagte aktiviteter eller spontant opståede situationer. Læringen sker således gennem spontane oplevelser og leg, samt ved at den voksne skaber situationer, der giver barnet mulighed for fornyelse, fordybelse, forandring og stimulering. Legen anses som fundamental og et middel til udvikling af børns sprog, kreativitet og sociale færdigheder. Legen giver barnet mulighed for at afprøve, hvad barnet er god til, hvad barnet kan, og hvad barnet bliver til. Læringen tager dermed ikke kun udgangspunkt i planlagte aktiviteter, men i lige så høj grad i de naturlige og pludselig opståede situationer, der forekommer i løbet af dagen i et dagtilbud. Relationen mellem den voksne og barnet anses som central i læringen.

Temaerne, der som minimum skal være fokus på og understøttes i dagtilbuddene, er:

- *Sprog* (ordforråd, udtale, kendskab til skriftsprog, rim og remser, eksistensen af tal og bogstaver og hvad de kan bruges til, IT/medier og kommunikation),
- *Sociale kompetencer* (etablere fællesskaber med andre, føle og udtrykke empati og respekt for andre; indgå i sammenhænge med andre og kende til demokratiske værdier),
- *Personlige kompetencer* (selvværd, grænsesætning, fantasi, kreativitet, følelser, stillingtagen, motivation og vedholdenhed),
- *Naturen og naturfænomener* (respekt og kendskab til naturen og naturfænomener, miljø, logisk tænkning og kende kategorier som vægt, form og antal),
- *Kulturelle udtryksformer og værdier* (kendskab til forskellige kulturelle udtryksformer og værdier, udnyttelse og brug af sanser via musik, tegning, dramatik, ler m.v.)